

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiin pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiin, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasensteim & Vogler in Viena, Praga, Budapesta etc. etc.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiează.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Revista politică.

Dumineca trecută — ni se scrie dela Budapesta — a avut loc anunțata adunare de popor în localul tirului. Adunarea a fost de vre-o câte-va mii de oameni cari reprezentau cele mai diverse clase a le populațiunei; mai bine a fost reprezentată clasa industriașilor.

După trei ore după amăzi vine comitetul de o sută. Îndată după sosirea comitetului C. Eötvös propune constituirea biroului și deputatul dietal Ignat Helfy fu ales president și un anumit Paul Hojtsy notar.

Pres. Helfy desfășură în vre-o câte-va cuvinte scopul adunării. După dânsul, C. Eötvös cetesce următoarea rezoluțiune:

„Adunarea protesteză contra cuceririi Bosniei și Erțegovinei și contra războiului început spre scopul acesta, ea nu consideră războiul acesta de războiu al națiunei și continuarea lui ține, că este periculoasă. De aceea doresce, ca trupele noastre să se recheme pe temeiul unei convențiuni, ce are a se încheia fără amânare cu Turcia.“

După vre-o câteva apostrofări nemăgulitoare a politiceii lui Andrassy și Tisza se enunțiază rezoluțiunea de primită și încă cu unanimitate.

Deputatul E. Simonyi motivează a doua rezoluțiune, care este următoarea:

„Fiindcă guvernul a întreprins războiul, care avé de ținută ocuparea Bosniei și a Erțegovinei contra voinței clare și intereselor națiunei; fiindcă guvernul n'a fost imputernicit de legislațiua, a jertfi bani și sânge pentru războiul acesta, din contră el a întreprins aventura acesta pe lângă toate protestele hotărâte ale legislațiunei: adunarea crede a avé motive și ține că este de lipsă, ca guvernul, pentru procederea sa prin care a periclitat legea și constituțiunea, să se dea în judecată.“

A treia rezoluțiune este mai mult o afacere de formă. Adunarea dispune, ca punctul cel dintăiu din rezoluțiune să se aducă la cunoștința ministrului president, iară al doilea în formă de petițiune să se subșternă dietei.

Adunarea a decurs în linisce. Asupra multor nepreocupăți a făcut impresiunea unei comedii bine jucate și nu e mirare, dacă sînt oameni, cari o privesc de un mijloc al guvernului, respective a lui Andrassy, pentru de a reeși în Viena cu renumita convențiune austro-ungaro-turcescă.

În Constantinopole inșe se vede, că au început a cugeta oamenii de influință altfel despre convențiune. Efendi turcesci sînt de credință, că cu toate victoriile trupelor austro-ungaresci, Austro-Ungaria nu se va susține în Bosnia. Spiritul politiceii turcesci se oglindéză și în circulara, ce se publică la alt loc.

Cestiunea Oriintului lui abia închisă în Europa, cel puțin pe chărțiă, dacă nu și în fapt, amenință de a se re-deschide în Asia.

Refusul emirului Afganistanului de a primi pe sir Neville Chamberlain se confirmă pe deplin de cătră țările din Londra. „Times“ și „Daily-

News“ au primit deodată această scire. Cea dintăiu din aceste foi publică o lungă telegramă a corespondintelui seu din Indii, care îi dă toate amănuntele de natură de a caracteriza într'un mod clar actul lui Shere-Ali. După această relațiune, e peste puțină, de a nu vedé în acel act o ofensă voluntară și premeditată din partea suveranului asiatic la adresa Englieterii.

Corespondintele țiarului „Times“ esprimé această opiniune la sfârșitul telegramei sale, după ce naréză faptele.

Este el bine informat și n'a esagerat ore lucrurile?

Vom sci acesta în curénd, de și chiar de pe acum, după telegramele ce ne sosec, am puté dice că astfel interpretă guvernul engles acest fapt, de vreme ce ia măsuri militare în contra Afganistanului.

Emoțiunea, ce au produs la Londra scirile publicate de „Times“ și „Daily-News“ s'a tradus imediat printr'o scădere destul de însemnată a fondurilor statului la bursa de la Londra.

Nota circulară a Turciei.

„Constantinopole, 16 Septembrie 1878.

„Cunosci evenimentele, al căror teatru au fost, îndată după tratatul din Berlin, Bosnia, Erțegovina și ținuturile învecinate cu Serbia și care evenimentele au întârziat executarea unora din hotărările Congresului de la Berlin. Popórele din acele părți, nefiind înrudite și neavând nimic comun, nici în privința religiei, nici în privința originii, cu statele cu care trebuie să se unescă, s'au revoltat în contra ideii de aneșare și au hotărît a se împotrivi până la extremitate.

„Răpite de o forță iresistibilă, au nesocotit chiar autoritățile legale, ai căror reprezentanți, au fost primele lor victime, Guvernul imperiale n'a avut timp, ca să convingă rasele din Bosnia despre necesitatea neevitabilă a ocupării și toate stăruințele lui, pentru împedecarea ciocnirilor sângeróse între ele și între oștirile austriace însărcinate cu ocuparea Bosniei, au ramas fără rezultat. De altmintrea, dacă s'ar nasce în această privință nescari îndoieli, Sublima Pórtă prea ușor ar puté să dovedescă, că a făcut tot ce i-au permis împregiurările pentru înlăturarea acelor ciocniri și cel puțin a isbutit să împedecă întinderea acelei mișcări în mai multe ținuturi.

În ținutul de mędă nópte al Albaniei, din care o parte trebuie a se uní cu Serbia, iară cealaltă cu Muntenegrul, s'au produs între locuitori asemenea mișcări, în scopul de a se opune la unirea care tinde de a-i despărți de conaționalii lor și a'i face Muntenegreni și Sërbi. Unii dintreșii au comis o înfiorătoare crimă, ucidénd pe Mușirul Mehemed-Ali, care a fost trimis de sublima Pórtă ca să liniștescă spiritele și să'i înduplece a se supune hotărărilor congresului din Berlin. Culpabilii vor primi pedépsa meritată, și sublima Pórtă, își va întrebuiința autoritatea sa pentru a seversăși cât mai curénd schimbarea acestor ținuturi.

„Espinéndu-vé aceste evenimente, pacea mai mare greutate pe constatarea împregiurării, că guvernul imperial n'a călcat nici una din datoriile sale internaționale, că a stăruit necurmat pentru executarea hotărărilor congresului din Berlin, și, dacă rezultatul n'a răspuns la așteptările sale, nu póte fi nici într'un chip declarat respunđtor. N'am avut timpul de a înlătură acele pericole și de a împedecă acele ciocniri, și ar fi fórté nedrept a ni se face imputări pentru greutățile ivite, care iau nascere din însuși scopul ce caută a se ajunge. Noi scim, că am fost onești, și acesta o putem justifica cu probe din cele mai convingetóre. Sperăm dar, că puterile vor da cređmément atât declarațiunilor nóstre cât și probelor faptelor.

„Primiți, etc. „Savfet.“

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Deva, în 3 Sept. 1878. Domnule Redactor! „Teleg. Rom.“ în nrul său 82 a. c. publică o corespondință particulară din Deva dela 24 Iulie n. a. c. din péna dlui Ioan Balomiri.

Este însă în acea corespondință un pasagiu, care, remănénd nereflectat, pré ușor ar puté duce pre on cetitori în rătăcire. În acel pasagiu se „dice că subsémnatul împreună cu doi amici de principiu ne-am dus la Dr. Petco Lazar avocat în Deva și l'am provocat, ca să concheme o conferință; dl Petco însă n'ar fi primit provocățiunea sau propunerea și așa conferința nu s'au ținut.“

Subsémnatul și cei doi amici ai mei nici odată n'am provocat pe dl Dr. Petco să concheme o conferință, prin urmare dl Balomiri în pasagiul citat a afirmat o minciună cornurată culésă de pe strade sau din cafană.

Cumcă acesta este purul adevér me provoc la însuși dl Petco.

Mai dice dl Balomiri în o altă corespondință a sa publicată sub masca anonimității în Nr. 95 a. c. a „Teleg. Rom.“ că „în Deva... sînt numai doi advocați românesci (nu Români?) și acestia amédoi au fost și sînt activisti declarați.“

Asemenea un neadevér.

Adevérul este, că în Deva sînt doi advocați români și anumit Dr. Lazar Petco și Alecsiu Olariu, cari din contră sînt amédoi pasivisti.*)

Cumcă cele afirmate de mine sînt adevérate me provoc însăși la domnii Petco și Olariu.

Sabin S. Piso.

Ritișor, (lângă Verșeț) 1878. (Sərbarea dălei de colaudare și săntire a edificiului scolar gr. or. rom. confesional din comuna Ritișor la 7 și 8 Septembrie 1878).

Tóte a urmat frumos și în cea mai bună ordine. Joi în 7/19 Septembrie, adevă: în ziua colaudării la 7 1/2 ore séra, musica după scolari și scolărițe a pornit cu conductul iluminat de mulțime de lămpione naționali făcute spre acest scop, s'a oprit apoi,

*) Ba nu, sînt activisti pasivi.

la fruntaria edificiului scolar, în a căruia pregiur ardéu o sută opt-deci și patru lumini în diferite colori, unde se află dl asesor consist. Ioan Ionaș ca comisar esmis din partea Ilustrității Sale dlui episcop Ioan Popasu spre a asista la actul colaudării.

Aci adunat fiind poporul cu mic cu mare, tineri și bătrâni, dl notar comunal Simeone Trifunescu roști următoarea cuvântare:

Mult stimate dle comisar! Mie mi s'a împărțășit fericirea de a puté descoperi momentele despre edificiul acesta, care se va sănti în ziua de mâne ca în ziua nascerei pré curatei fecióre, fiind ca președinte la comitetul parochial din această comună, — deci imi iau libertate a înșira motivele, cari ni-a îndemnat a ridica scóla acesta.

Am ridicat-o pentrucă legea scolară din a. 1868 impune, ca să provedem comune cu scólele recerute, și de ore-ce stăpânirea noastră spirituală ne invéță, că stăpânirea e dela Dđeu, așa dacă am făcut din destul legei am împlinit cuvéntul lui Dđeu.

Am zidit-o pentru acea, pentrucă psalmul lui David 126 dice, că agronomul plângénd merge și séménă, dar cu bucurie duce snopii secerati adevă: rodul séménături; așa și noi dacă am zidit scóla acesta, debue cu bucurie să secerăm și rodul. Și pentrucă aflăm cuvintele proroc. Eremia, că — ángerul lui Dđeu a đis cătră dânsul, a venit timpul unde eu voui face o legătură nouă cu Israil, nu ca legătura de până acuma, pre carea n'au putut-o înțelege și fură seduși prin alții; ci o legătură spirituală pre carea tot sufletul să o înțelegă să nu fie constrins a o invéța dela fratele care'l póte seduce.

Dacă am ridicat edificiul acesta măreț, care în partea țerei acestia n'are păreche, n'am făcut acesta, că dóră am fost ori sîntem pré avuți, dar am făcut-o pentru acea, ca și următorii nostri să ne țină umbrele nóstre în memor đicénd, părinții nostri au fost creștini adevérați.

Pre când ț-am descoperit în numele comunei bisericesci Ritișor, motivele acestea, ai bunăta a subșterne Ilustrității Sale dlui episcop rogarea, ca să binevoiescă înalt présânția sa a ne înșira în cartea, care o pórță preste creștinii săi adevérați, și a'i descoperi cumcă așa comună mică ca a noastră de 1300 suflete, nu e în stare a ține doi preoți, că neputénd trăi ambii sînt constrinși a presiona pre poporeni; deci să rezolveze petițiunea comunei nóstre pentru reducerea parochiei a doua deja în vacanție, care s'a înaintat vener. consist. prin decusul sinodului eparchial din a. acesta — așteptând satisfacerea aceste, întonez: „Să trăiescă Ilustritatea Sa dl episcop, să trăiescă dl comisar consistorial!! etc.“

După acesta a luat cuvéntul dl asesor consistorial. Mai întâiu împărțăși binecuvântarea archierescă.

Poporul îndulcit de părintescul svat deodată ca dintr'o gură strigă să trăiescă dl episcop al nostru, trăiescă dl comisar! Mai departe vorbi despre sublimul scop al vieții și stăruințelor nóstre ca Români; ca de încheere adusé laudele și recunoștințele între-

gului popor al comunei, cu deosebire a președintelui com. paroch. Simeone Trifunescu, care atâta a contribuit la realizarea tuturor întreprinderilor pentru săvârșirea edificiului scolar.

Măne și în ziua de sântire, adică: în 8 Septembrie după serviciul divin și a invocării spiritului sânt, tot poporul, pruncii și pruncile precum și ospetii, cari au asistat la serviciul divin, au mers spre a participa la sântirea aceleiași, în urmarea căreia, dl protopop tractual Ioan Popovici însoțit de preotul din Coșteiu Ioan Popovici și cu cel local, au început apoi serviciul D-șesc după cele îndatinate la sântire.

Du-ă finire. Sum departe de a-mi închipui, că a-și fi în stare măcar numai în trăsurile principale, a reproduce aici, cele ce dl protopop cu multă măiestrie retorică, și nu cu mai puțină înțelepciune pronunță. —

Vorbi despre folosul și fructele ce comuna Ritișor își va căștiga din zidurile acestui edificiu mareț, îndemnând și sfătuiră poporul pentru trimiterea pruncilor la școlă.

La acesta ia cuvântul învățătorul Ioane Baica unde dice: Cine va pricepe scopul conducătorilor din comuna aceasta, ce la avut în vedere când s'a apucat a lucra pentru redicarea edificiului acestuia, cine va ști cu câte greutăți, prin câte sacrificii, după câte zelose și neobosite stăruiri — i-a succes acest mareț edificiu — acela și numai acela își va pute închipui și totdeodată esplica bucuria nemărginită a conducătorilor și a poporului nostru din comuna.....

Tot în aceiași zi, la 3 ore după amăda-și, s'a dat un „Banchet“ la care au participat 47 persoane. S'a redicat mai multe toaste; pentru Maiestatea Sa regele, pentru ministrul de culte precum și pentru Ilustritatea Sa dl episcop. etc.

După aceea la 7 ore s'era s'a început balul în favoarea fondului școlariu, care a fost cercetat conform așteptării noastre, despre care venit la timpul seu vom publica, iară până atunci domnii participanți și contribuatori primescă din partea comitetului parochial cea mai cordială mulțămită.

Edificiul scolar, care s'a rădăcat în forma cea mai măreț, s'a zidit prin tinerul architect Franz Eisinger din Vërșet, care nu de mult își absolvă studiile sale tehnice cu cel mai bun rezultat — recomandăm comunelor din giurul Vërșetului pre tinerul acesta, carele cu multă măiestrie și frumșetă desemneză și compune planul unei zidiri.

Ioane Baica m/p,
învățător.

Protocolul Congresului din Berlin.

Protocolul Nr. 13.

Ședința din 5 Iuliu 1878.

Ședința se deschide la orele 3 și jumătate.

Protocolul Nr. 11 este adoptat.

Președintele face mențiune despre petițiunile resumate în lista Nr. 8.

La ordinea zilei este articolul XV al tratatului de la San-Stefano.

Primul plenipotențiar al Franciei, cere a face Congresului o comunicare prealabilă.

D. Waddington, mai înainte de a trata asupra obiectului, ce are în vedere, ține a asigura pe colegii sei otomani, că, în circumstanțele de față, își face o scrupuloasă datorie, de a nu pronunța veri-un cuvânt ce ar putea atinge legitimele d-urilor susceptibilități.

De aceia, se va feri de ori-ce considerațiune retrospectivă asupra cauzelor din care s'a născut răul, a căruia tămădorie este în cestiune. — Singura sa dorință — aceeași ca a tuturor plenipotențiarilor, este de a pune un capăt situațiunei turburătoare din Orient, de a prevedea și întâmpina dificul-

țările ulterioare prin întocmirea unei stări de lucruri dăunătoare, și de a ține în samă diferitele interese ce sânt strins legate în Balcani.

Dar printre aceste interese, cele ale rasei helenice sânt de o mare importanță; D-nul prim-plenipotențiar al Franciei este convins că, pe câtă vreme Sublima-Pörtă nu le va satisface într'un mod îndestulător, va rămâne espusă, spre fruntaria sa, la turburări, cari se vor produce neconținut. Escelența Sa crede, că concesiunile făcute în acest sens, vor profita guvernului otoman, și este convins, că Pörtă nu respinge ideia de a intra în negociațiuni cu Grecia, în vederea unei rectificări a fruntarielor. Regularitatea acestor neînțelepciuni este, în adevăr, pentru Turcia, o condițiune de siguranță și de prosperitate interioară, căci, pe câtă vreme vor dura aceste turburări, desvoltarea resurselor sale va fi paralizată.

În ce privește pe Grecia, scopul Congresului nu este, fără îndoială, de a satisface aspirațiunile excesive a cător-va organe ale opiniunii helenice, dar d. Waddington cugetă, că ar fi echitabil și politic alipindu-se populațiunii, ce vor fi o putere pentru dânsa, și cari sânt pentru Turcia o cauză de slăbiciune. În această ordine de idei, Escelența Sa reamintese opiniunea unui princip, căruia la 1830 i se oferise coroana Greciei și care d'atunci, chemat la cărma unui alt Stat, a dobândit, prin înțelepciunea sa, o mare autoritate în Europa; acest princip considera că Grecia nu va putea trăi în condițiunile teritoriale ce i se făcuse, mai cu samă fără golfurile Arta și Volo, împreună cu teritoriile marginase, și experiența a arătat, cât de esactă era această apreciațiune. Cu hotarele actuale, Grecia nu poate prospera; guvernul său nu poate opri dificultățile și conflictele, ce se ivesc periodicese la fruntaria, și condițiunile economice, în cari se află țera, nu o înlesnesc să îndestuleze sarcinile ce au tôte statele civilisate.

Primul plenipotențiar al Franciei crede că îndatorădă opotrivă interesele celor două state, propunând Congresului să indice, într'un mod general, și fără să atingă Soveranitatea Porței, hotarele ce ar dori să se însemneze Greciei. Autoritatea Inaltei Adunări europene ar da ambelor guverne otoman și grecesc, forța morală necesară, celui dintâiu pentru a consimți la concesiuni oportune, celui d'al doile pentru a se împotrivi la cereri peste măsură. Dar pentru a atinge această țintă, Escelența Sa crede că trebuie pe d'o-parte, să ceră de la Turcia sacrificii imposibile, pe d'alta, să facă apel la moderațiunea Greciei. Primul plenipotențiar al Franciei a creșut dar util, să însemneze ca basă pentru negociațiuni, o liniă generală arătând, tot-odată, Turciei măsura intențiunilor Europei și Greciei, limite peste care nu poate să trecă. Acesta este scopul următoarei rezoluțiuni, ce are onore a supune deliberărilor Congresului în înțelegere cu primul plenipotențiar al Italiei:

„Congresul invită pe Sublima-Pörtă a se înțelege cu Grecia în privința unei rectificări de fruntarie în Tesalia și Epir, și este de părere, că această rectificare ar putea să se întindă pe valea de la Solamiryas (vechiul Peneus), d'alungul cōstei Mării Egee, și pe aceea de la Kalamas înspre Marea Ionică.

Congresul este încredințat și va stabili o înțelegere între părțile interesate pentru acesta. Cu tôte acestea, pentru înlesnirea negociațiunilor, peturile sânt gata se ofere celor două părți mijlocirea lor directă.“

Primul plenipotențiar al Italiei doresce să adauge la argumentele desvoltate cu elocuență de d. Waddington câte-va cuvinte, pentru a susține o propunere ce interesază prea mult cauza păcii europene.

Pentru ca opera Congresului să pōtă avea mijloce de lungă durată, ar trebui să dispară, pe cât se pōte, cauzele viitoarelor conflicte. Este de prisos de a reaminti aici durerosele complicațiuni ce s'au ivit, în timpul din urmă, între Turcia și Grecia. Trebuie să căutăm mijlocul de a preveni pe viitor asemenea primejdii. Acest rezultat trebuie să intereseze pe Turcia mai mult încă de cât pe cele-alte puteri. După ce Peninsula Balcanilor a fost teatrul unor durerose

evenimente, Turcia trebuie să dorască mult pacea și liniștea. Inșă este chip de îndoială ca o înțelegere sinceră să pōtă fi stabilită între Turcia și Grecia, fără a se face ore-care concesiuni aspirațiunilor acestia din urmă. Guvernul regelui și națiunea italiană să interesădă mult de această cestiune, și plenipotențiarii Italiei sânt interpreții acestor simțiminte, adresând plenipotențiarilor Turciei un apel amical în sensul propunerii ce a fost supusă Congresului.

Președintele dice, că această propunere va fi esaminată tot într'o vreme cu art. XV al tratatului de la San-Stefano: Alteța Sa crede că trebuie ca ea să fie supusă votului Inaltei adunări, după votul definitiv a acestui articol, discutat deja în ședința a nouă.

Primul plenipotențiar otoman, referindu-se la documentul cetit într'o ședință anterioară de către delegații guvernului helenic dă cetire următoarelor considerațiuni:

„După ce delegații heleni au fost ascultați, această Inaltă Adunare a decis a ține numai declarațiunea d-lui Delyanis.

„Referindu-se, dară, la conținutul acestei declarațiuni, plenipotențiarii otomani vor constata, că Grecia n'a ridicat înaintea Congresului nici o plângere în contra Turciei, și că nici n'a căutat a lua de basa acțiunii sale, pe lângă marile puteri, un principiu ore-care a dreptului, care dirige raporturile a două State independente între dânsese.

„D. delegat helenic a espus că, din cauza numărului mare a persōnelor originare din provinciile otomane limitrofe, ce sânt stabilite în Grecia, mișcările, a căror teatru sânt adesea aceste provincii otomane, isbesc tare în regatul Greciei, și că rezultă, în relațiunile dintre cele două State, o încordare, ce ar dispăre, dacă s'ar satisface dorințele ce a emis și care i par conforme cu interesele Europei și ale Turciei.

„Impărtășind opiniunea d-lui delegat elenic asupra caracterului ce trebuie să preside în raporturile celor două State, plenipotențiarii otomani cred că rezultatul dorit n'ar putea să fie asigurat, pe câtă vreme nu se va renunța la ideile ce în aparență au fost sugerate în această privire.

„Mișcările, la care s'a făcut alusiune, au avut cauze independente de acțiunea Turciei. Acela de la 1854 coincidedă cu războiul din Crimeea, acela ce s'a terminat acum, să știe bine, că era o contracțiune a evenimentelor ce au frământat Turcia europeană până la porțile Constantinopolului, și în ce privește insurecțiunea Cretei de la 1866, să știe în ce chip ea a fost stămpărată, îndată după încetarea relațiunilor diplomatice și comerciale între cele două State.

„Dar, cu tôte că aceste mișcări au avut ast-fel o origină cu totul independentă de voința Turciei, acesta n'a făcut totuși mai puțin, de cât tot ce depindea de dânsa, pentru a preserva relațiunile sele oficiale cu regatul elenic, consecuențe ce ar fi putut aduce avânturi căroră Grecia n'ar fi fost în stare să opui rezistența cerută. Ar fi dar de prisos de a insista mai mult pentru a arăta, că cererea delegaților elenici nu se lăgă prin vre-un punct nici cu scopul ce și propune Congresul, nici cu ideile ce l'cârmuesc. Oportunitatea sau conveniența de a se anecea provinciile unui Stat vecin nu pare a fi un motiv suficient. Nu s'ar putea susține dar că Grecia nu posedă un teritoriu destul de mare pentru populațiunea ce are. Marea ce o înconjură din tôte părțile i ofera mijlocele unei desvoltări nelimitate. Turcia, din parte i, ține să și conserve aceste provincii, a căroră populațiuni i sânt legate, și pe cari ideia aneșării lor la Grecia le a îngrijit, după cum lesne se pōte convinge din petițiunile sub numerile 15, 19 și 23, cari s'au presintat la Congres.

„Din punctul de vedere al păcii generale, Alteța Sa a esprimit cu ocaziunea condițiunei acordată delegaților unui alt stat, întinderea ce se pōte acorda cererei elenice, dar, într'un ordin de idei, mai restrîns, nu s'ar putea perde din vedere influința ce faptul singur a ascultării acordat d. delegat elenic, pōte ecersa asupra spiritelor. Mai multe simptome concureză să se dea acestei idei o importanță reală.

„Grecia procedeză la înarmări; con-

tracteză împrumuturi; și plenipotențiarii otomani nu se îndoiesc că marile puteri vor da cabinetului de la Athena sfaturi de natură a întări pe guvernul elenic în dispozițiunea sa de a mântine bune relațiuni cu imperiul otoman.“

(Va urma).

Prenumeratiune nouă „Telegraful român“,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe cuartatul al patrulea, semestrul II, cu prețul cel mai moderat, care se pōte vedé în fruntea foiei.

Atragem atențiunea on. domni abonați al căror abonament se sfârșese cu ultima Septembrie, a și înnoi din vreme abonamentul pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârșia cu espedirea foiei*). Acei on. dd., cari prenumără de nou, să nu întârșie pentru ca editura să se pōtă orienta cu tipariul esemplarelor.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire prin asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung). Numele prenumărăntului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime să fie scrise bine ca să se pōtă ceti.

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Varietăți.

* (Însemnătatea limbei române). Cetim în „Politik“: „Compartimentul nostru (bohem) dl Dr. Ioan Urban Iarnic, profesor la școlile reale în suburbiul Leopoldin din Viena, s'a abilitat la universitatea Vienesea ca docent de filologia romanică. Tema prelecțiunei sale de abilitațiune a fost: „Despre însemnătatea limbei române pentru studiul celorlalte limbi romanice“ (Die Wichtigkeit der rumänischen Sprache behufs des Studiums der anderen romanischen Sprachen).“

Cu ocaziunea această aducem cetitorilor aminte, că am fost anunțat la timpul seu în „Bibliografie“ o scriere intitulată „Sprachliches aus rumänischen Volksmärchen“ de Iarnik. Recomandăm acest opșor foarte interesant atențiunei deosebite a publicului cetitor.

* (O nouă Wiera Sasulici) — Numai Petersburgul, și Moscova Wiera Sasulici. Diarele rusesci spun că la 12 curent st. n. a fost acuzată la curtea cu jurați din Moscova pentru o încercare de omor domnișōra Alecsandra Paulovna Venețca, în etate de 23 ani, fiica unui consiliar de stat rusc. Ea încercase să omōre procurorul de stat Przevalski, dar a rănit numai din erōre pe locșitorul seu, a nume Proșorovski, luându-l drept procuror. Jurații au achitat-o unanim, ceea ce a produs manifestări de bucurie în public pentru acuzata liberată și pentru apărătorul ei.

* (Un orologiu curios). — La espoșiția din Paris se vede un orologiu, care la fie-care oră dă o împușcătură de pistol. Esposantul, fiind întrebat asupra scopului acestor detunări, răspunde cu sange rece: Probabil, că sânt pentru a omōri timpul

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Analogia în limba.

(Urmare).

Acumu de unde iea și de unde se iea un popor pornitu pe calea culturai și civilisatiunei espresivne necesare, pentru ideele și conceptele sale inmultite? N'are de unde, decât de din dânsa: sau formediile cuvante noue deiu tesaurulu seu lexicale jă esistente, au impromuta pre cele

Nr. 97—1878

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clasa a III-a Șardu ppresbiteratul Târnavei superioare se descrie concurs cu termenul până în 21 Octombrie a. c. st. v.

Dotățiunea acestei parochii este:

1. Folosirea casei parochiale cu toate edificiile necesari pentru economie.
2. Porțiunea canonică de 1½ jug pământ arător, și 1 jug de clasa I cositură.
3. Dela 70 familii câte una ferdelă de cucuruz în grăunțe.
4. Dela 31 de moși câte una ferdelă de ovės.
5. Dela 31 de moși câte una căpiță fân făcut gata, sau în loc de fân câte 2 fl. v. a. de totă căpița.
6. Stola usuată.

Doritorii de a ocupa această parochie să adreseze cererile înscrise conform prescrierilor statutului organic, și dispozițiilor sinodali din anul 1873 subsemnțatului oficiu până la termenul sus însemnat.

Alma, 1 Septembrie 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Almasan m/p.,
protopresbiter.

Nr. 185—1878.

1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a Carmazinesci cu filiile Boiul de jos și Danulesci protopresbiteratul Iliei se descrie din nou concurs în urma ordinațiunii pré venerabilului consistor archidiececan dto 11 Iuliu 1878 Nr. 1037 B. cu termenul până la 21 Octombrie 1878 st. v. prelângă următoarele emolumente:

1. Casă parochială cu grădină de legumi.
2. Folosirea fenațului și pómelor din 4 cimiterii.
3. Dela 152 familii câte una ferdelă cucuruz în bómbe.
4. Stola usuată și îmbunătățită dela 195 familii, care emolumente computeate tóte în bani dau suma de 458 fl. 90 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie vor avé a-și așterne rogările înscrise în sensul statutului organic la subscrișul până la termenul sus indicat.

Gurasada, 14 Septembrie 1874.

În conțelegere cu comitetul parochial

Alecsiu Olariu m/p.,
adm. ppresbit.

Nr. 187—1878,

2—3

CONCURS.

Pe baza bugetului pentru anul 1878/9, votat de adunarea generală a Asociațiunii transilvane, ținută în Șimleu la 4 și 5 August a. c. (punct 26 al procesului verbal) se publică prin această următoarele concursuri:

1. La un stipendiu de 400 fl., destinat pentru un student la filosofie séu tehnică.
2. La un stipendiu de 60 fl., destinat pentru agronomiă.
3. La 3 stipendii de câte 60 fl., destinate pentru pedagogiă în patriă.
4. La un stipendiu de 60 fl. din fundațiunea Galiană, destinat pentru un gimnast și carele a devenit vacant din cauză, că studentul, căruia i s'a fost conferit acest stipendiu în anul trecut, a întrelăsat a-și trâmite cu finea anului scolastic testimoniul prescriș. Conform literilor fundaționali, la obținerea acestui stipendiu, — ceteris paribus — va avé preferința acela dintre concurenți, carele va dovedí, cumcă se trage din familia fundatoremului, și anume din familia „Pop și Anton“.
5. La un ajutoriu de 20 fl. din fundațiunea „Emiliu Bașotă“, cu acea observare, că conform literilor funda-

ționali, la obținerea acestui ajutor vor avé preferința studenții eminenți născuți în munții apuseni, ori în fostul district al Năséudului.

Termenul concursurilor se defige pe 25 Octombrie a. c. st. n. —

Concurenții au să și înainteze suplicile lor la subsemnțatul comitet, provédându-le cu atestat de botez și de paupertate și cu testimoniul de pe semestrul al II-lea al anului scolastic 1877/8, iar cei ce vor concurare la stipendiul de sub p. 2, trebuie să dovedescă, cumcă au absolvit cel puțin scóla elementară, că se pricep în genere la economiă, după cum această se pórtă în țera noastră, și că au ajuns al 16-lea an al etății.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută în Sibiu la 24 Septembrie 1878.

Pentru președinte: **P. Dunca** m. p. Pentru secret. al II-lea: **V. Petri** m. p.

Nr. 187—1878.

2—3

CONCURS.

Pe baza bugetului pentru anul 1878/9, votat de adunarea generală a Asociațiunii Transilvane, ținută în Șimleu la 4 și 5 August a. c. (punct 27 al procesului verbal), se publică prin această concurs la următoarele ajutoare:

1. La 5 ajutoare de câte 20 fl., destinate pentru sodali de meseriă, cualificați de a se face maiestri.
2. La 20 de ajutoare de câte 12 fl. 50 cr., destinate pentru învățacei de meseriă.

Termenul concursului se defige pe 25. Octombrie a. c. st. n.

Concurenții au să și înainteze suplicile lor la subsemnțatul comitet, provédându-le încât pentru sodali, cu atestat de botez și de purtare morală, dovedind totodată, că sânt cualificați de a se face maiestri; iar încât pentru învățacei, se recere, ca suplicile lor, pre lângă atestat de botez și de purtare morală, se fie instruate și cu adeverința de la măiestrul respectiv despre desteritatea și deligința dezvoltat în meseria, cu carea se ocupă.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută la 24 Septembrie 1878.

Pentru președinte: **P. Dunca** m. p. Pentru secret. al II-lea: **V. Petri** m. p.

Nr. 187—1878.

2—3

CONCURS.

Pe baza bugetului pentru anul 1878/9 votat de adunarea generală a Asociațiunii Transilvane, ținută în Șimleu la 4 și 5 August a. c. (punct 31 al procesului verbal) se publică prin această concurs la patru premii de câte 25 fl. pentru acei învățatori, cari se vor fi destins întru predarea pomăritului și grădinăritului la scólele noastre populare.

Suplicile înscrise cu atestatele recerute să se adreseze la acest comitet până la 30 Iunie 1879 stilul nou.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută în Sibiu la 27 Septembrie 1878.

Pentru președinte: **P. Dunca** m. p. Pentru secret. al II-lea: **V. Petri** m. p.

Nr. 187—1878.

2—3

CONCURS.

Societatea „Transilvania“ din Bucuresci a decis se împartă câte patru ajutoare pentru fie care din următoarele 8 meserii: rotăria, dolgheria (carpentăria, Zimmermann), ferăria, jococăria, (têmplăria Tischler), cismăria grósă, pălărieria, curelăria séu șelăria.

Subsemnțatul comitet la invitarea societății „Transilvania“, deschide prin această concurs pentru îmbrățișarea meseriilor indicate, insercinându-se a așe-đa pre junii, cari ar voi a se aplica la meseriile acestea, la maestrii cei mai buni pe câte 3 séu 4 ani, cu

contracte formale, însă sub următoarele condițiuni;

1. Să fie Români de nascere.
2. Să aibă cel puțin etatea de 14 ani.
3. Se posedă cel puțin cunoscințele, ce se predau în scólele primare din Austro-Ungaria și se cunoscă și o limbă streină, germană séu maghiară.

4. Părinții să se lege în scris, că vor lăsa pre fi lor se învețe meseria la carea se aplică, până când vor eși calfe séu sodali cu atestat în regulă.

Suplicile înscrise conform celor espuse mai sus, să se înainteze la subsemnțatul comitet cel mult până la 25 Octombrie a. c. stilul nou.

Din ședința comitetului Asociațiunii Transilvane, ținută la 24 Septembrie 1878.

Pentru președinte: **P. Dunca** m. p. Pentru secret. al II-lea: **V. Petri** m. p.

Nr. 224—1878.

2—3

CONCURS.

Înștituindu-se postul de capelan în comunele bisericesci Iacu și Romita ca materia cu filia în protopresbiteratul Ungurașului lângă neputinciosul paroch Ioan Gog se descrie concurs până în 14 Octombrie 1878.

Venitul anual din ambe comunele cari la olaltă formeză o parochia de clasa a III-a este de 320 fl. v. a. Din venitul acesta jumătate compete fiitorului capelan, precum și casa de locuit și grădina în parochia matre Iacul.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile lor la subscrișul înscrise în sensul Statutului organic, până la termenul sus însemnat.

Fizes-Szt-Petru, 14 August 1878

În conțelegere cu comitetele parochiali respective.

Petru Roșca m/p.,
protopresbiter.

Nr. 133|1878 — adm. ppresb.

3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a II-a Visca protopresbiteratul Iliei se descrie concurs din nou în urma ordinațiunii pré venerabilului consistor archidiececan dto 11 Iuliu 1878 Nr. 1037 B. cu termenul până la 14 Octombrie 1878 st. v. cu următoarele emolumente:

1. Casă parochială cu grădină de legumi.
2. Pământ arător și fenaț de 4 jugere și 1520°□.
3. Dela 122 familii câte una ferdelă de cucuruz în bómbe.
4. Dela 100 case câte una și de lucru cu palmele, dela 60 cu boii.
5. Stola usuată și îmbunătățită dela 160 familii, cari emolumente computeate tóte în bani dau suma de 483 fl. 90 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie vor avé a-și așterne rogările înscrise în sensul statutului organic la subscrișul până la termenul sus indicat.

Gurasada 23 August 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m/p.,
adm. ppresb.

Nr. 93—1878.

3—3

CONCURS.

Pe baza ordinațiunii pré venerabilului consistor archidiececan din 7 Apriliu Nr. 791—1875 pentru vacanta parochie gr. or. de a III-a clasă Poiana Porcului se descrie concurs până la 14 Octombrie 1878.

Emolumentele sânt:

1. Dela 100 familii câte 1 merță mare de mălaiu sau 2 merțe mari de tulă.
2. Folosirea cimiterului.

3. Tacele stolare staverite de și nodul parochial din anul 1872, tóte acestea computeate la olaltă dau un venit anual de 159 fl. 25 cr. v. a.

Concurenții la acest post preoțesc sânt poftiți a-și substerne la subscrișul concursese sale înscrise în sensul statutului organic și a dispozițiilor sinodali din anul 1873 până la termenul sus pomenit.

Cupșeni în 14 August 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Samuil Cupșa m/p.,
ppresb. gr. or.

Nr. 187|1878 — adm. ppresb.

3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de clasa a III-a Furcșóra protopresbiteratul Iliei se descrie concurs în urma ordinațiunii pré venerabilului consistor archidiececan dto 11 Iuliu 1878 Nr. 1037 B. cu termenul până la 14 Octombrie 1878 st. v.

1. Casă parochială cu grădină de legume.

2. 2 jugere și 1300°□ pământ parte arator parte fenaț.

3. Folosirea cimiterului după plac cu cele ce se află într'ensul.

4. Dela 120 familii câte una ferdelă cucuruz în bómbe de 16 copuri după măsura veche.

5. Stola usuată și îmbunătățită dela 120 familii, care emolumente computeate tóte în bani dau suma de 372 fl. 43 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie vor avé a-și așterne rogările lor înscrise în sensul statutului organic la subscrișul până la termenul sus indicat.

Gurasada 29 August 1878.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m/p.,
adm. ppresb.

Publicațiune.

Următoarele drepturi regale și obiecte ale corporațiunii foștilor granițeri Dobreni, se vor esarēnda în 8 Octombrie a. c. la 8 ore ante meridiene în calea licitațiunii publice pre durată de 3 ani începând din 1 Ianuarie 1879 până în 31 Decembrie 1881 și anume.

1. Ospătăria situată în piața opidului Dobra cu dreptul de vânđare de vin și rachiu ținătoare de aceea: cu prețul strigărei de 450 fl. — Se mai observa, că arēndătoarele acestui obiect va avea a folosi dreptul de vânđare de beuturi numai singur în aceea afară însă nu.

2. Móra din sus cu 4 petri cu prețul strigărei de 900 fl. v. a.

3. Móra din jos cu o pétră cu prețul strigărei de 100 fl. v. a.

4. Dreptul de târg la târgurile de septemână și țera cu prețul strigărei 650 fl. v. a.

5. Bolta corporațiunii din piață, de sub Nr. 215 cu prețul strigărei 100 fl. v. a.

6. Făuria corporațiunii din piață cu prețul strigărei de 60 fl. v. a.

7. Edificiul pentru măcelărit cu prețul strigărei de 70 fl. v. a.

8. Dreptul de vânđare de rosole la târguri cu prețul strigărei de 80 fl. v. a.

Doritorii de a licita sânt poftiți a se presenta pre ziua diterminată; — avēnd fie care a depune vadiul de 10% de la prețul strigărei ante de începerea licitațiunii; — oferte în scris nu se primesc.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în fie care și la casa opidană.

Dobra în 24 Septembrie 1878.

Presidiul corporațiunii.

Romul de Crainic, m. p.
preș. com.

Iosif Criste m. p.
not. com.

3—3